

Udtalelse fra ECEN's 8. samling:

"Vort daglige brød – at leve i klimaforandringernes tid".

Kære venner i Kristus,

Vi skriver til jer som 85 deltagere – repræsenterende 23 lande – samlede ved "Det europæiske, kristne miljønetværks 8. forsamling", afholdt på "Det internationale, baptistiske seminarium i Prag" d. 9.-13. juni 2010. Samlingen fandt sted under temaet "Vort daglige brød- at leve i klimaforandringernes tid", og havde deltagelse fra kirker af ortodokse, protestantiske og romersk katolske traditioner.

Med henvisning til den alvorlige aktuelle sociale, økonomiske og finansielle krise som vi står over for, beder vi Europas kirker og kristne mennesker om at være yderst opmærksomme, og hvor det er muligt, at imødegå strømninger, som splitter og afskrækker os bort fra miljømæssig bæredygtighed.

På trods af det skuffende resultat af de internationale forhandlinger i København sidste december bliver mange af vores kirker ved med aktivt at vende sig mod de udfordringer, som rejses af de katastrofale klimaforandringer, der truer Guds skaberværk. Vi ser allerede nu, at levende organismer og økologisk bæredygtighed tilintetgøres verden over og i særdeleshed i de mere sårbare lande og samfund samt naturlige habitater. Fordrevne mennesker og klimaflygtninge har behov for retfærdighed i Europa såvel som alle andre steder.

Klimaforandringernes konsekvenser berører ofte de fattige og ekskluderede mennesker mere end dem, der forårsager skaderne og øger uretfærdighed – til tider med militær nidkærhed.

Vi tror vore kirker har en vigtig rolle at spille i at tage disse udfordringer op, og deres engagement i græsrodsbevægelser og kampagner før og efter København fortjener i høj grad bifald. Ved nærværende forsamling er vi blevet præsenteret for fakta, der overbeviser om sammenhængen mellem den måde, hvorpå vi producerer vores mad, og ødelæggelsen af miljøet.

Moderne livsstile og forbrugsmønstre knyttet til mad indebærer alvorlig trusler for fremtiden. Eksempelvis er den aktuelle intensive produktion af kød årsag til det største enkeltbidrag til udledningerne af drivhusgasser (ifølge beregninger fra FAO). Bestræbelserne på at levere billig mad har med andre ord alvorlige miljømæssige omkostninger. Jordbunden overudnyttes ofte, mange gange med overdreven brug af kemikalier – biodiversiteten forringes. På grund af tab af levesteder trues mange vilde plante- og dyrearter med udryddelse. Agroindustriens nuværende behov for energi og vand er alt for omfattende til at være bæredygtige. Endvidere rejser fødevarernes transportafstande, risikoerne ved genetisk modificerede organismer, manglende fødevarer sikkerhed, og den umådeholdne afhængighed af intensiv kødproduktion alvorlige etiske spørgsmål for kristne i alle vore kirker.

Trosbaserede organisationer må arbejde med deres kald til at bringe håb og gøre ord til handling inspireret af Helligånden, som er nærværende i alt liv. Vort håb udspringer af evangeliet om den treenige Gud, der skaber frelser og helliggør verden, idet Gud drager os ind i kærlighedens

guddommelige gerning som sine medarbejdere på skabelsen. Vi ønsker at opmuntre kirkeledere, kirkeråd og alle troende i Kristus til at tage sådanne fødevarerspørgsmål op og med gode eksempler på bæredygtig livsstil gøre dem gældende i det bredere samfund.

Vi opfordrer jer altså til sammen med os at øge vores alles opmærksomhed og engagement, og huske at "det daglige brød" for alt liv er en gave fra Gud. Lad os se i øjnene, at det at brødføde verden rejser dybe spørgsmål, i og med mennesker, der udsættes for sult eller for ringe ernæring er forhindret i at vokse i deres skabers billede. Det er så urimeligt!

Ydermere skal vi erindre, at alle verdens skabninger har værdi for den treenige Gud, uanset om de værdsættes af mennesker.

Vores dybtføjte pastorale omsorg for fremtidens generationer af mennesker og ikke-menneskeligt liv gør os ekstremt bekymrede overfor disse komplekse, men yderst reelle fødevarerspørgsmål.

Som Fjodor Dostojevskij skrev "Mad til mig selv er en materiel bekymring, mad til min nabo er et åndeligt anliggende."

Afslutningsvis har vi formuleret denne fromme refleksion på Fadervor, som er et forslag til brug i jeres kirker og kirkelige tjenester i denne problematiske tid, som er et "kairos-øjeblik" for os alle.

Jeres tro-faste delegater og deltagere ved samlingen i Prag.

***

Hellige Gud som er nærværende overalt i himmel og på jord, du nærer os og har omsorg for os i vore daglige liv. Lad os leve i dag, som om i morgen gør en forskel.

Vi er kaldede til at tilbede dig og vandre ad veje til fredens, retfærdighedens og bæredygtighedens veje i samfundene.

Hjælp os til at være gode naboer og til at erkende, at vor samhørighed er brudt, og planetens økosystemer er fragmenterede. Vi ser at hele skabningen kæmper med uforudsigelige vilkår, og at ulighed og opdelinger splitter vores samfund ad.

Vi genkender din generøsitet, når de rækker os det daglige brød. Lad os ikke glemme at verdens fødevarer ikke er ligeligt fordelt. Mens nogle overforbruger, sulter andre.

Vi bekender, at vi har udviklet en afhængighed af gæld, hvilket medfører afgudsdyrkelse, usikkerhed og uretfærdighed, og at vi lader samfund, hvor mennesker nærer omsorg for hinanden og deler hvad de har, gå under.

Vi græder, fordi vi er fristede af dødens billeder og lader hånt om sårbarheden, når vi følger vores hang til det overfladiske frem for vore dybere muligheder.

Hjælp os at vælge at komme tilbage til hvert øjeblikk hellighed og at afvise den umådeholdne grådigheds og farts fristelser. Fri os fra vor overdrevne selvgothed, så jorden atter bliver sund og

vore liv genoprettet af dit ord og din ånds nåde.

For dit er riget, magten og æren i evighed,

Amen